

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради ГПМ ДВНЗ ДДПУ

Протокол № 4 від «11» 11 2021 р.

Голова Вченої ради С.М. Беліцька

**ТИМЧАСОВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГОРЛІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	БАКАЛАВР
Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Бахмут
2016 (2021)

ЗМІСТ

I. Преамбула

II. Загальна характеристика

III. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та результатів навчання

IV. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня бакалавр

V. Перелік компетентностей випускника, спільних для всіх предметних спеціальностей 014 Середня освіта

VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, спільних для всіх предметних спеціальностей

VII. Перелік компетентностей випускника і нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання для предметних спеціальностей

VIII. Форми атестації здобувачів спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

IX. Вимоги професійних стандартів у разі їх наявності

X. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

XI. Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

I. Преамбула

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметні спеціальності	014.01 Середня освіта (Українська мова і література) 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови) <i>спеціалізації:</i> 014.021 Середня освіта. Мова та література (англійська) 014.022 Середня освіта. Мова та література (німецька) 014.023 Середня освіта. Мова та література (французька) 014.024 Середня освіта. Мова та література (іспанська) 014.025 Середня освіта. Мова та література (російська) 014.03 Середня освіта (Історія)
Обсяг програми	240 кредитів ЄКТС
Нормативний термін навчання	3 роки 10 місяців

Тимчасовий стандарт вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов визначає спільні компетентності й результати навчання для всіх предметних спеціальностей у межах спеціальності 014 Середня освіта, а також спеціальні компетентності й відповідні результати навчання з урахуванням специфіки кожної предметної спеціальності, за якою здійснюється навчання в закладі освіти.

Стандарт оновлено членами робочої групи у складі:

Марченко Тетяна Михайлівна (*керівник групи*), заступник директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Мараховська Валентина Гаврилівна, кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету соціальної та мовної комунікації Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Жарикова Марина Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Радіонова Тетяна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української філології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Муратова Ольга Віталіївна, кандидат історичних наук, завідувач секції теорії літератури та історії української літератури кафедри української філології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Докашенко Галина Петрівна, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Андрущенко Вікторія Олегівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології та перекладу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Потреба Надія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри французької та іспанської мов Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Морозова Людмила Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Колесніченко Олена Леонідівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовознавства та російської мови Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Комаров Сергій Анатолійович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Кокоріна Людмила Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та методики викладання Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Борозенцева Тетяна Валеріївна, кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Робочою групою враховані результати обговорення, зокрема, пропозиції та зауваження, які надійшли від установ за профілем, стейкхолдерів.

ВНЕСЕНО

Робочою групою з модернізації тимчасового стандарту ГПМ

Протокол № 1 від 12 січня 2021 р.

Керівник робочої групи

Т. М. Марченко

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету соціальної та мовної комунікації

Протокол № 7 від 10 лютого 2021 р.

Голова вченої ради факультету

В. Г. Мараховська

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету романо-германських мов

Протокол № 7 від 10 лютого 2021 р.

Голова вченої ради факультету

М.В. Жарикова

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою Горлівського інституту іноземних мов

Протокол № 12 від 18 лютого 2021 р.

Голова вченої ради ГПМ

Т.М. Марченко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Горлівського інституту іноземних мов

Протокол № 8 від 24 лютого 2021 р.

Голова вченої ради

Є.М. Беліцька

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО У ДІЮ

Наказ № ____ від _____ р.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література) 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови) 014.03 Середня освіта (Історія)
Форма здобуття освіти	Інституційна (денна (очна), заочна)
Освітня (академічна) кваліфікація	Бакалавр середньої освіти (за першою предметною спеціальністю, другою предметною спеціальністю та/або предметною спеціалізацією)
Професійна кваліфікація	Вчитель закладу загальної середньої освіти (за предметною спеціальністю)
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю). Вчитель (із зазначенням предметної спеціальності)
Опис предметної області	
Об'єкт вивчення та діяльності	Освітній процес у закладі загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) за предметною спеціальністю.
Цілі навчання	Формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти), зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання (за предметною спеціальністю).
Теоретичний зміст предметної області	Сучасні теоретичні засади відповідних до предметної спеціальності наук, достатні для формування предметних компетентностей; педагогіки та психології, методики навчання з предметної спеціальності (рівень базової середньої освіти).
Методи, методики та технології	Загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; освітні технології та методики формування ключових і предметних компетентностей, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу.
Інструменти та обладнання	Навчально-методичний інструментарій, обладнання та устаткування, необхідне для формування предметних компетентностей, бібліотечні ресурси, технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації, необхідні

	в освітньому процесі; використання баз інших установ для проведення навчальних практик і педагогічної практики в базовій середній школі.
Академічні права випускників	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти та/або набуття додаткової кваліфікації у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Бакалавр середньої освіти спеціальності 014 Середня освіта може працювати в закладах загальної середньої освіти, закладах позашкільної освіти. Назва професії (професійної назви роботи) та її код згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»: 232 – викладач закладу загальної середньої освіти; 2320 – викладач закладу загальної середньої освіти

III. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та результатів навчання

Для здобуття першого (бакалаврського) рівня можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту; особи, які здобули ступінь «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»).

IV. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня бакалавра

Обсяг освітньої програми за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС, нормативний термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Особам, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра Горлівський інститут може перезарахувати не більше 120 кредитів ЄКТС. Такі особи можуть прийматись на другий (старші) курс(и) або на перший курс (зі скороченим строком навчання).

Не менше 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних компетентностей за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), визначених цим Стандартом вищої освіти. Спеціальні компетентності (СК) визначаються цим стандартом та формуються розробниками ОПП самостійно відповідно до предметної спеціальності.

Мінімальний обсяг практик зі спеціальності 014 Середня освіта сумарно має становити не менше 15% обсягу кредитів освітньої програми.

V. Перелік компетентностей випускника, спільних для всіх предметних спеціальностей 014 Середня освіта

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді та автономно, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня; здатність діяти на основі етичних міркувань. ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети; до виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості. ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, аналізувати, систематизувати та оцінювати власну освітню і професійну діяльність. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, до адаптації та дії в новій ситуації, дотримуючись правил академічної доброчесності; здатність застосовувати м'які навички (soft skills) у професійній діяльності. ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності.
Спеціальні	СК 1. Здатність до формування у здобувачів освіти ключових і

компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей (СК)

предметних компетентностей, моделювання змісту навчання відповідно до програмних результатів.

СК 2. Здатність до цілепокладання, планування та проєктування процесу навчання; добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів навчання; здійснення інтегрованого навчання.

СК 3. Здатність до організації різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти у межах предметної спеціальності (рівень базової середньої освіти); орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію; використовувати наявні і створювати нові цифрові освітні ресурси.

СК 4. Здатність до визначення та врахування в освітньому процесі вікових та індивідуальних особливостей учнів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій; до пошуку ефективних шляхів мотивації здобувачів до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); до налагодження конструктивної та партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу; до керування власними емоційними станами.

СК 5. Здатність до забезпечення в освітньому середовищі сприятливих умов для розвитку індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів кожного учня; до створення сприятливих умов, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здійснення психолого-педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, а також супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

СК 6. Здатність організувати безпечне освітнє середовище (забезпечення охорони життя й здоров'я учнів, зокрема з особливими потребами), використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу та позаурочній діяльності; до надання домедичної допомоги учасникам освітнього процесу, протидії та запобігання булінгу, різним проявам насильства та дискримінації.

СК 7. Здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та моніторинг результатів навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, прогнозувати результати освітнього процесу.

СК 8. Здатність до використання різноманітних підходів до розв'язання проблем у педагогічній діяльності, інновацій у професійній діяльності.

СК 9. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, визначення індивідуальних професійних потреб, умов та ресурсів професійного розвитку

	впродовж життя, взаємодії з колегами на засадах партнерства та підтримки.

VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, спільних для всіх предметних спеціальностей (ПРН)

ПРН-01	<i>Усвідомлювати</i> цінність незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, сприяти розвитку громадянського суспільства, примножувати національні моральні і культурні надбання.
ПРН-02	<i>Здійснювати</i> усну і письмову комунікацію державною мовою під час виконання професійних обов'язків.
ПРН-03	<i>Висловлюватися</i> зрозуміло іноземною мовою.
ПРН-04	<i>Знати</i> основні історичні етапи розвитку предметної області та <i>оперувати</i> базовими категоріями та поняттями спеціальності.
ПРН-05	<i>Знати</i> закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію; <i>розуміти</i> особливості навчання різнорідних груп учнів, <i>застосовувати</i> диференціацію навчання, та <i>організовувати</i> освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.
ПРН-06	<i>Знати</i> та <i>розуміти</i> принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН-07	<i>Планувати та організовувати</i> освітній процес у закладах середньої освіти (на рівні базової середньої освіти), позаурочні й позашкільні заходи, використовуючи різні організаційні форми, освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів із дотриманням принципу науковості та з урахуванням вимог нормативних документів.
ПРН-08	<i>Володіти</i> формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, <i>уміти</i> відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися у власній педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.
ПРН-09	<i>Використовувати</i> в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів середньої освіти.
ПРН-10	<i>Проектувати</i> психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, <i>уміти</i> виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, <i>організовувати</i> співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.
ПРН-11	<i>Організовувати</i> освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних норм, протиепідемічних правил; <i>вживати</i> профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного здобувачів; <i>надавати</i> домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.
ПРН-12	<i>Організовувати</i> освітній процес із використанням інформаційних і комунікаційних технологій та дистанційного навчання, <i>розвивати</i> у

	здобувачів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-13	<i>Управляти</i> власною професійною діяльністю, <i>приймати та ухвалювати рішення</i> у стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності, <i>оцінювати</i> результативність їхнього застосування; <i>визначати</i> індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; <i>взаємодіяти</i> з колегами на засадах партнерства та підтримки.

VII. Перелік компетентностей випускника і нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання для предметних спеціальностей

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури у закладах середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ПК 2. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПК 3. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві

ПК 4. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу текстів.

ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови та літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду.

Програмні результати навчання (ПН)

ПРН 14. *Знати* сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.

ПРН 15. *Пояснювати* особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; *порівнювати* мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 16. *Володіти* комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), *удосконалювати й підвищувати* власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 17. *Застосовувати* різні види аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 18. *Володіти* основами професійної культури, *створювати й редагувати* тексти фахового змісту.

ПРН 19. *Знати, розуміти, реалізовувати* теоретичні й методичні засади навчання українській мові і літературі для виконання освітньої програми в базовій середній школі.

014.02 Середня освіта (Мова та література (із зазначенням мови))

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури в практиці навчання у базовій загальноосвітній школі.

ПК 2. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з іноземної та державної мови, володіти іноземною мовою на рівні не нижче С1, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ПК 3. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПК 4. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу текстів.

ПК 5. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, загальної і мовленнєвої культури учнів, їхньої моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтацій у сучасному полікультурному суспільстві.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 14. *Знати та розуміти* сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземної мови та зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 15. *Володіти* комунікативною компетентністю з української та іноземних мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), *уміти* удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 16. *Забезпечувати* діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

ПРН 17. *Застосовувати* методики білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, *володіти* дидактикою багатомовності та методикою паралельного навчання споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.

ПРН 18. *Порівнювати* мовні та літературні факти, явища, оригінали творів іноземною мовою й українські переклади іншомовних художніх текстів, *визначати* їхні подібності й відмінності.

ПРН 19. *Застосовувати* різні види аналізу художнього твору, *визначати* його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури; *створювати й редагувати* тексти професійного змісту державною та іноземними мовами.

ПРН 20. *Пояснювати* специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, *характеризувати* літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, *інтерпретувати* художні твори класики й сучасності.

ПРН 21. *Добирати і застосовувати* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків, *створювати* навчально-методичне забезпечення для проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури.

014.03 Середня освіта (Історія)

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність використовувати методологію історії як науки, розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних процесів та постатей.

ПК 2. Здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат і хронологію історичної науки.

ПК 3. Здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації, зокрема застосовувати пошук, аналіз та розуміння архівних матеріалів, будувати усні й письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії, дискутувати про минуле в політичному й культурному аспектах.

ПК 4. Здатність характеризувати досягнення історичної науки та її сучасний стан, чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 14. *Знати* історичну термінологію й наукову періодизацію історичних процесів, *уміти* орієнтуватися в науковій періодизації, *порівнювати* історичні процеси вітчизняної та всесвітньої історії, *виявляти* тенденції міжнародних відносин, пов'язані з геополітичними чинниками.

ПРН 15. *Знати та розуміти* основні концепції, теорії та етапи розвитку історичної науки для аналізу сучасних наукових дискусій із проблем вітчизняної та всесвітньої історії; *уміти використовувати* новітні методологічні підходи у навчальній та професійній діяльності: цивілізаційний, аксіологічний, культурологічний, антропологічний, багатофакторний.

ПРН 16. Уміти працювати з джерелами інформації, інтегрувати їх зміст, визнавати й сприймати різноманітність критичного аналізу 1 оцінок історичних джерел.

ПРН 17. Пояснювати та аналізувати суспільні явища, процеси й тенденції у державі та світі; знати історичні особливості розвитку регіонів України, реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках історії, у позакласній та позашкільній роботі з учнівською молоддю.

ПРН 18. Характеризувати об'єктивно й неупереджено історичні події та постаті різних історичних періодів; створювати тексти та короткі описи (есе) на підставі історичної інформації, які можуть бути використані в журналістиці, місцевих органах влади, музеях тощо.

VIII. Форми атестації здобувачів спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Здійснюється у вигляді атестаційного екзамену (за предметною спеціальністю)
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має на меті встановлення сформованості у здобувачів освітнього ступеня бакалавр програмних результатів навчання з предметної спеціальності, передбачених цим Стандартом та освітньо-професійною програмою, і присудження кваліфікації відповідно до визначених критеріїв оцінювання

IX. Вимоги професійних стандартів у разі їх наявності

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736-20 https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю Професійного стандарту	Здійснено кореляцію компетентностей та трудових функцій вчителя закладу загальної середньої освіти (Професійний стандарт) із компетентностями та програмними результатами навчання (Стандарт вищої освіти ГПМ)

**Х. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення
якості вищої освіти**

Процедури і заходи забезпечення якості освіти	Моніторинг та періодичний перегляд документів, що регламентують здійснення освітнього процесу в ГПМ, відповідно до «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», «Кодексу етики Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ ДДПУ». Забезпечення публічності інформації про освітні програми, про ступені вищої освіти та кваліфікації. Забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, зокрема створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Визначені та легалізовані Горлівським інститутом іноземних мов у Положенні «Про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (зі змінами та доповненнями)», «Про освітні програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».
Оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді семестрового контролю (модульний контроль, заліки, екзамен), атестаційних екзаменів, захисту кваліфікаційної роботи та відбувається відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (зі змінами та доповненнями)».
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників	Визначені та легалізовані закладом вищої освіти у відповідних документах («Положення про атестацію педагогічних працівників»,

	«Положення про безперервний професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників»).
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Забезпечується розміщенням відповідної інформації про освітньо-професійну програму на сайті інституту http://forlan.org.ua/
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі запобігання та виявлення академічного плагіату	Підготовка здобувачів здійснюється на основі принципів академічної доброчесності та корпоративної етики, визначених в «Положенні про академічну доброчесність у Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»» та «Кодексі етики» Горлівського інституту іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»». Кваліфікаційні роботи здобувачів проходять перевірку на плагіат.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

XI. Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://www.rada.gov.ua>
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами у редакції від 01.08.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
5. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/>
6. Концепція розвитку педагогічної освіти. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 1 липня 2018 р. № 776. URL:

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 р. № 600 (зі змінами). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>;
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 р. № 584 (Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти). URL: <file:///C:/Users/Administrator/Downloads/5ece6db59dd63893447483.pdf>
9. Міжнародна стандартна класифікація освіти. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-educationtraining-2013RU.pdf>.
10. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>;
11. Національна рамка кваліфікацій. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 червня листопада 2020 р. № 519. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>
12. Національний класифікатор професій ДК 003:2010. Затверджено Наказом Держпоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>; Зміна № 9. Затверджено Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18 серпня 2020 р. № 1574. URL: <file:///C:/Users/Administrator/Downloads/f501062n10.pdf>
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій». URL: <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/kabineta-ministriv-postanovi/postanova-vid-listopada-2011-1341-pro147682.html>
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
16. Програма розвитку освіти Донецчини на 2021-2027 роки. URL: <https://dn.gov.ua/news/kolegiya-doneckoyi-oda-shvalila-proyekt-programi-rozvitku-osviti-donechchini-na-2021-2027-roki>
17. Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей) в системі підготовки педагогічних кадрів. Наказ

- МОНУ № 506 від 12.05.2016 р. (зі змінами у ред. від 31.05.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0798-16>
18. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Затверджено Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736-20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
19. Стратегія розвитку Горлівського інституту іноземних мов ДВЗН «Донбаський державний педагогічний університет» на 2021-2025 URL: http://forlan.org.ua/doc/Institute_strategy_2021-2025.pdf

Додаткові інформаційні джерела:

1. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
2. Концепція нової української школи. <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczya.pdf>
3. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
4. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018%20Communique_AppendixIII_952778.pdf%202020
5. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
6. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international%20standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-%20detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
7. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) та загальними компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
8. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с. <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy%20ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsestu.html?download=83:hlosarii-terminiv-vyshchoi-osvity-2014-r-onovlene-vydannia-z-urakhuvanniam-polozhen-novoho-zakonu-ukrainy-pro-vyshchu-osvitu&start=80>
9. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. <file:///C:/Users/Acer/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>

10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?download=88:rozvytok-systemy-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>